

Spájanie dvoch svetov: Nie je nič, čo by odhodlané matky nezvládli!

Neexistuje horší a lepší svet. Každý má ten svoj a deti s neurovývinovými poruchami extra. No nemusia byť v ňom uväznené navždy...

Je neuveriteľné, ako sa človek dokáže zmobilizovať, keď je v hre život našich detí. Pozeráte na tie dokonalé stvorenia a viete, že urobíte všetko pre to, aby boli šťastné. Svoje o tom vedia aj Zuzana a Mária, ktoré majú deti s neurovývinovými poruchami. Miesto toho, aby lamentovali nad tým, „prečo ja?“, bojujú ako levice a dokazujú svetu, že všetko sa dá, ak sa chce.

Prenádherné dievčatko, ktoré miluje bublifuk, balóny, zrkadlá, svetlo a hudbu. Narodila sa ako zdravé dieťa. Keď mala dva mesiace, dostala krvácanie do mozgu. Nasledovali komplikácie a skončila v nemocnici na jednotke intenzívnej starostlivosti.

Zdroj: Mara Szabová

Zlom

„Miško sa narodil ako zdravé bábätko a jeho vývin bol celkom štandardný. Takmer do troch rokov bol normálne dieťa. Šikovný, všetkému rozumel, no nerozprával. Asi pred rokom sa však zmenil. Prestal rozumieť. Keď som sa ho spýtala, kde je mama, ukázal na otca, zabudol, čo je stolička, stôl, okno. Bola som zúfalá a nevedela som, čo sa deje. Začali sme chodiť po lekároch a po mnohých vyšetreniach mu diagnostikovali autizmus. Zatiaľ čo ešte pred rokom Miško krásne každému podal ruku, zamával na pozdrav, zrazu nepodá ruku už skoro nikomu. Občas chodí po špičkách, je citlivý na hlasné zvuky, hnevá sa, keď niekto nahlas kričí, málo rozpráva, preferuje samotu,“ opisuje mama rozkošného chlapčeka, ktorý sa pri nás zaujato hrá so svojím milovaným traktorom.

Miško sa narodil ako zdravé bábätko a jeho vývin bol celkom štandardný. Takmer do troch rokov bol normálne dieťa. Šikovný, všetkému rozumel, no nerozprával. Asi pred rokom sa však zmenil. Prestal rozumieť. Keď som sa ho spýtala, kde je mama, ukázal na otca, zabudol, čo je stolička, stôl, okno. Bola som zúfalá a nevedela som, čo sa deje. Začali sme chodiť po lekároch a po mnohých vyšetreniach mu diagnostikovali autizmus. Zatiaľ čo ešte pred rokom Miško krásne každému podal ruku, zamával na pozdrav, zrazu nepodá ruku už skoro nikomu.

Občas chodí po špičkách, je citlivý na hlasné zvuky, hnevá sa, keď niekto nahlas kričí, málo rozpráva, preferuje samotu.

Zdroj: Mara Szabová

Extra dieťa

Mnoho z nás by sa pri tomto „rozsudku“ zložilo, no Zuzana začala okamžite konať. Bez dramatizovania a sebaúcty pokračuje pokojným hlasom: „**Miško je extra dieťa a ja som sa rozhodla mu dopriať extra starostlivosť a opäť ho vrátiť medzi nás. Chodí do špeciálnej škôlky, vďaka ktorej začal robiť obrovské pokroky. Viac rozpráva, nie je taký samotársky. Zdokonaľuje sa v samostatnosti, v nadväzovaní očného kontaktu, prispôsobivosti, kolektívnej hre,**“ vymenúva Zuzana a ja si automaticky spomeniem na svoje ukvákané štvorročné dievčatko. V duchu sa zaprisahávam, že už nikdy nebudem prevracať oči nad jej nekonečnými otázkami a prehnaným záujmom o všetko.

Miško sa narodil ako zdravé bábätko a jeho vývin bol celkom štandardný. Takmer do troch rokov bol normálne dieťa. Šikovný, všetkému rozumel, no nerozprával. Asi pred rokom sa však zmenil. Prestal rozumieť. Keď som sa ho spýtala, kde je mama, ukázal na otca, zabudol, čo je stolička, stôl, okno. Bola som zúfalá a nevedela som, čo sa deje. Začali sme chodiť po lekároch a po mnohých vyšetreniach mu diagnostikovali autizmus. Zatiaľ čo ešte pred rokom Miško krásne každému podal ruku, zamával na pozdrav, zrazu nepodá ruku už skoro nikomu. Občas chodí po špičkách, je citlivý na hlasné zvuky, hnevá sa, keď niekto nahlas kričí, málo rozpráva, preferuje samotu.

Zdroj: Mara Szabová

Čas v hlavnej úlohe

Ťažko sa to priznáva, ale všetci sme takí. Nevážime si, čo máme, kým to nestratíme. No ak sa tak stane, potom je dôležité vzbudiť sa. A čím skôr. Potvrďuje to aj psychologička a zriaďovateľka Súkromného centra špeciálno- pedagogického poradenstva a Súkromnej špeciálnej materskej školy v Topoľčanoch Jana Merašická: „**Riešením je jednoznačne včasná odborná pomoc. Raný vek má rozhodujúci význam pre ďalší vývin dieťaťa, pretože ten je najmä v prvých dvoch-troch rokoch extrémne rýchly a má svoju dynamiku. V praxi tento proces podporuje intenzívna a systematická práca s dieťaťom so zdravotným postihnutím, ktorú ako odborný tím vykonávame dvomi formami. Jednak ambulantnou formou v podmienkach nášho Súkromného centra špeciálno- pedagogického poradenstva v Topoľčanoch, kde môžeme pracovať s deťmi hneď od narodenia. Predovšetkým však dennou mravčou odbornou prácou v našej špeciálnej materskej škole pre deti s viacnásobným zdravotným postihnutím.**“

Miesto, kde sa spájajú dva svety

Stačila mi jedna návšteva a hneď som pochopila. Priestory plné farieb a pozitívnej energie, kde ma privítali ľudia, ktorí sú nielen profesionálne zdatní, ale najmä veľmi vzácne osobky s obrovským láskavým srdcom. „**V našej špeciálnej materskej škole a centre sa snažíme s láskou a trpezlivosťou pomáhať zdravotne znevýhodneným deťom, posúvať ich vpred. Denne počas manipulačných hier, artikuláčnych, dychových, zvukových cvičení, hudobno- pohybových hier, cielených vzdelávacích aktivít, pobytu vonku, individuálnych intervencií sa snažíme prekonať bariéry a deti všestranne rozvíjať. Všetky aktivity vykonávame formou hry tak, aby ich zaujali a mali z toho radosť. Keď vidíme nadšenie v ich rozžiarených očiach, úsmev a túžbu znovu a znovu aktivitu urobiť, vieme, že sme zvolili správnu taktiku,**“ vymenúva riaditeľka špeciálnej materskej školy Katarína Stískalová.

Miesto, kde sa spájajú dva svety.

Princezná bojovníčka

Dôkazom, že to fantasticky funguje, je aj Ninka. Prenádherné dievčatko, ktoré miluje bublifuk, balóny, zrkadlá, svetlo a hudbu. Rovnako ako Miško, aj ona sa narodila ako zdravé dieťa. Keď mala dva mesiace, dostala krvácanie do mozgu. Nasledovali komplikácie a skončila v nemocnici na jednotke intenzívnej starostlivosti.

„Bola vo veľmi zlom stave, v bezvedomí a napojená na rôzne prístroje. Naša úžasná dcérka však zabojovala. Diagnóza znela: pravostranná hemiparéza. Po prepustení z nemocnice sme začali cvičiť Vojtovou metódou, chodiť do rehabilitačných centier a naše dievčatko napredovalo. Chodiť začala ako devätnásťmesačná, pravú stranu tela má vplyvom diagnózy oslabenú, pravú ruku krčvito zovretú v pästičke. Má oneskorený vývin reči a narušenú schopnosť sústrediť sa. Vďaka odborníkom však robí obrovské pokroky. Postupne začína zapájať pravú rúčku, hovoriť a úžasne spieva,“ opisuje neuveriteľné výsledky svojej dcéry Mária. Keď mi hrdá mama malej veľkej bojovníčky opisuje, ako sa v špeciálnej škôlke za deň naučila novú riekanku, som absolútne dojatá a začínam veriť na zázraky. Teda vlastne, veriť na to, že všetko sa dá, ak je sila a vôľa.

Prenádherné dievčatko, ktoré miluje bublifuk, balóny, zrkadlá, svetlo a hudbu. Narodila sa ako zdravé dieťa. Keď mala dva mesiace, dostala krvácanie do mozgu.

Nasledovali komplikácie a skončila v nemocnici na jednotke intenzívnej starostlivosti.

Zdroj

Funguje to!

„Áno, je nutné vynaložiť maximálne úsilie a deti podporovať. Miško a Ninka sú skvelou ukážkou toho, že to funguje. Miško je také naše slniečko, ktoré najskôr svietilo iba samo pre seba. Po príchode do škôlky sa utiahol bokom s traktorom, jeho obľúbenou hračkou, a otočil sa nám chrbtom. My sme ho však sústavne oslovovali, volali medzi deti, pobádali, aby sa zapojil do aktivity. Začal nás sledovať, postupne sa začal usmievať, nebránil sa, keď sme ho zobrali za ruku a priviedli k činnosti. Začal lepšie reagovať na podnety, čoraz lepšie a lepšie držať očný kontakt, vnímať, čo sa okolo neho deje. Začal sa nám otvárať a usmievať! Rovnako hrdí sme aj na Ninku. Má veľmi narušenú pozornosť a od každej činnosti sa snaží odbehnúť. Snažíme sa predlžovať jej pozornosť, každú začatú činnosť dokončiť a zapájať do činností aj problematickú pravú ruku. Keď Ninka znervózne a chce odbehnúť, začneme spievať jej obľúbené piesne a ona sa hneď upokojí a pokračuje. Je veľmi šikovná, akčná, hravá a srdečná. Tieto deti sú jednoducho ako naše! Spolu s ich rodičmi a našimi odbornými spolupracovníkmi tvoríme jednu veľkú rodinu,“ dodáva s úsmevom riaditeľka špeciálnej materskej školy a ja definitívne pochopím. To, že nie je podstatné, v akom svete žijeme, ale to, či dokážeme „iné“ svety pochopiť, milovať a spájať...

Neurovývinové poruchy

Neurovývinové poruchy sú dôsledkom atypického vývinu mozgu, z ktorého vznikajú dysfunkcie. Najčastejšie v oblasti intelektových funkcií, reči, komunikácie, pozornosti, motoriky, v sociálno-emocionálnom vývine a v procese učenia. **„Poruchy sa začínajú v období raného detstva a v konečnom dôsledku spôsobujú dieťaťu zdravotné postihnutie. Niektoré z nich sú zrejme ihneď po pôrode, niektoré sa odhalia v priebehu raného vývinu a iné až v období predškolského/školského veku. Môžu byť vrodené, ale môžu vzniknúť ako dôsledok problematického tehotenstva a komplikovaného pôrodu. Súvisia tiež s nezrelosťou či poškodením mozgu, alebo jeho neadekvátnou biochemickou aktivitou,“** vymenúva psychologička Jana Merašická.

Vo svojom svete

Odborná verejnosť sa zhoduje v tom, že autizmus je genetická porucha a dieťa sa s ňou narodí. **„Podstatné je, že nejde o mentálnu retardáciu. Vývin dieťaťa je narušený do hĺbky a v mnohých smeroch. Zasahuje sociálnu interakciu, správanie, komunikáciu, predstavivosť, záujmy a hru. Autistické dieťa nemá potrebu citového života a nevyhľadáva spoločnosť iných detí. Nie je motivované používať reč na komunikáciu, ale so slovami sa skôr „hrá“, neúčelovo ich opakuje. Má stereotypné až bizarné záujmy a aktivity, ktoré nám nedávajú zmysel. Ustavičné zapínanie a vypínanie elektrických spotrebičov, ukladanie vláčikov do radu, otváranie a zatváranie dverí.**

Zaznamenávame aj motorické maniere, zvláštne pohyby ručičiek a pod...“ vymenúva psychologička.

Oneskorený vývin?

Oneskorený vývin hrozí, ak sa dieťa oneskoruje v jednej alebo vo viacerých oblastiach. Sú za to zodpovedné zmeny centrálnej nervovej sústavy. Vývin nervovej sústavy je do veľkej miery pod kontrolou génov, ale, žiaľ, negatívny dosah na tento vývin môžu mať rôzne vplyvy a zásahy aj z vonkajšieho prostredia.

- **Oneskorený vývin rozumových schopností sa prejavuje v zaostávajúcej úrovni vedomostí, v neschopnosti správneho sociálneho posúdenia situácie alebo v nízkej samostatnosti.**
- **Oneskorený vývin v oblasti reči sa prejavuje malou slovnou zásobou dieťaťa, na svoj vek obmedzenou schopnosťou vyjadrovať sa, neadekvátnou artikuláciou a celkovou komunikáciou.**
- **Oneskorený vývin motorických funkcií môžeme sledovať na kvalite vývinu hrubej a jemnej motoriky, na hybnosti končatín, zaostávajúcej kresbe dieťaťa, neobratnej manipulácii s predmetmi.**

Zdroj: časopis EMMA

<https://emma.pluska.sk/svetova/spajanie-dvoch-svetov-nie-je-nic-co-odhodlane-matky-nezvladli>